

**FUNDAȚIA SAPIENTIA – UNIVERSITATEA SAPIENTIA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI ARTE DIN CLUJ-NAPOCA**

**Raportul sintetic
întocmit de Comisia CEAC
al Facultății de Științe și Arte
pe anul 2009**

INTRODUCERE

Acest raport însumează și sintetizează datele referitoare la programele de studii, la calitatea procesului de învățământ, respectiv cadrele didactice care activează în cadrul acestor programe de studii, la studenții școlarizați la Facultatea de Științe și Arte, la activitatea de cercetare științifică și cea de creație artistică, la baza materială necesară procesului educativ-instructiv, cel de cercetare și creație artistică și, nu în ultimul rând la indicele referitoare la situația financiară a Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca. Toate aceste date provin din sintetizarea informațiilor din cadrul celor trei specializări/programe de studii existente în cadrul facultății: Geografia mediului/Știința mediului, Cinematografie, fotografie, media, respectiv Relații internaționale și studii europene, a informațiilor primite de la secretariatele acestor programe, de la Direcțiunea Economică a facultății și de la Decanat. Toate datele din acest raport se referă la anul universitar 2008/2009 în ceea ce privește informațiile referitoare la procesul educativ, iar cele legate de activitatea de cercetare, cea financiară și managerială acoperă anul calendaristic 2009.

În cele ce urmează, vom încerca o analiză cât mai amplă a acestor date și informații tocmai în ideea de a vedea cât mai clar posibil punctele tari și cele slabe ale Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca.

ACTIVITATEA DIDACTICĂ ȘI PROCESUL EDUCATIV-INSTRUCTIV

După cum reiese și din tabelele I.1.a. și I.1.b., în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca funcționează trei programe de studii de licență: Geografia mediului/Știința mediului (din anul universitar 2009/2010), Cinematografie, fotografie, media, respectiv Relații internaționale și studii europene. Totodată trebuie menționat însă faptul, că există voința fermă în cadrul facultății ca din anul universitar 2010/2011 oferta facultății să se îmbogățească cu specializarea drept. Pentru aceasta au fost făcute toate demersurile necesare, rămânând ca în următoarea perioadă să se efectueze vizita comisiei de evaluare și ARACIS să ia o decizie în acest sens.

Analiza programelor de studiu, corelate cu standardele generale și specifice ale ARACIS ne arată că dintre cele trei specializări existente în cadrul facultății, cele de Știința mediului și Cinematografie, fotografie, media corespund acestor standarde prescrise. Mai mult, după ce în anul universitar 2008/2009 specializarea Geografia mediului nu a obținut acreditarea finală, ci o nouă autorizație provizorie, dar de data asta pentru programul de studiu Știința mediului, la elaborarea noului program s-a avut în vedere cu maximă severitate atât standardele specifice ARACIS, cât și compatibilitatea acestor programe cu alte universități din țară și din străinătate.

În ceea ce privește programul de studiu Cinematografie, fotografie, media, aceasta a trecut cu bine de prima fază a acreditării finale, comisia de evaluare plecând de la Cluj-Napoca cu un aviz favorabil acreditării.

Ceea de a treia specializare, Relații internaționale și studii europene se află încă în faza de construcție, de consolidare, acreditarea acesteia fiind actuală în anul universitar 2011/2012.

Personalul didactic

Dacă comparăm ocuparea posturilor cu cadre didactice titularizate în cadrul facultății în perioada semestrul II., anul universitar 2008/2009 și semestrul II. anul universitar 2009/2010 putem spune că se simte o ușoară îmbunătățire în ceea ce privește a ocuparea acestor posturi și calitatea personalului didactic (tabelul I.2.4.). Dacă la sfârșitul anului universitar 2008/2009 în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca, acoperirea posturilor cu cadre didactice titularizate era de 65,78%, acest procent momentan este de 67,7%, ceea ce înseamnă o creștere de cca. 2%. Numărul lectorilor titularizate din cadrul Facultății a crescut de la 10 la 12 cadre, iar cel al asistenților de la 5 la 7 persoane. Totodată se poate observa o ușoară diminuare în numărul preparatorilor titulari de la 5 persoane la 3 persoane, ceea ce este cauzată de faptul că 2 persoane au devenit între timp asistenți.

La finele anului 2009 în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca activează 25 de cadre didactice titulare dintre care 5 conferențieri, 10 lectori, 5 asistenți și 5 preparatori. Diferența dintre totalul posturilor și posturile ocupate de către titulari este de 13 posturi vacante, care sunt ocupate de cadre didactice după cum urmează: 1 conferențiar, 8 lectori și patru asistenți.

Referitor la cadre didactice titulare se poate observa o ușoară discriminare pozitivă în cazul unor cadre, care în ciuda faptului că sunt încadrate ca și titulari, nu-și respectă îndatoririle și obligațiile ce-i revin din acest statut (nu se prezintă zilnic la catedră, nu respectă unele obligațiuni, nu participă la ședințele catedrelor, al facultății, la evenimente care nu sunt strict legate de procesul educativ-instructiv). Pentru a evita transformarea acestor situații deocamdată izolate în regulă generală, aceste excepții vor trebui lichidate.

Din tabelele I.2.2 – Lista cadrelor didactice titularizate în învățământul superior reiese că media de vârstă a acestor cadre calculat pe plan de facultate este de 35,91 ani, ceea ce este o media extraordinară. Cel mai tânăr colectiv s-a constituit în cadrul specializării Relații internaționale, studii europene, având vârsta medie de 35,11 ani, iar cel mai vârstnic colectiv este alcătuit din cadrele didactice de la specializarea Cinematografie, fotografie, media având o vârstă medie de 36,5 ani. În momentul actual în cadrul facultății nu activează ca și titular nici o persoană cu vârsta de peste 65 de ani. Tot acest lucru se poate spune și în cazul cadrelor didactice asociate, majoritatea lor având sub 60 de ani.

Ca și în anii precedenți, și în acest an s-a continuat autoevaluarea cadrelor didactice, respectiv evaluarea colegială, cea făcută de către studenți și evaluarea de către management pe baza autoevaluării.

Având în vedere că evaluarea colegială este una cu caracter intern și confidențial, în acest raport ne vom referi numai la autoevaluarea cadrelor și evaluarea lor de către studenți. Din datele existente (Tabelul I.2.5. – Punctajele obținute la evaluarea anuală) la nivel de facultate ușor ne putem da seama de faptul că încă există unele nereguli privind acest sistem de autoevaluare. Datorită faptului că acest sistem de autoevaluare nu conține anumite cerințe sau baremuri ce trebuiesc îndeplinite de fiecare categorie de cadre didactice, există distorsiuni majore în rezultatele evaluărilor. Aceste distorsiuni se datorează și faptului că cei implicați în acest proces de autoevaluare interpretează și înțeleg noțiunile și criteriile cu care se operează într-un mod foarte subiectiv și formal.

O altă problemă majoră al acestui sistem este faptul că nu face diferență între domeniile de studii în punctarea unor activități (de ex. științele exacte, cele sociale și artă – facultatea, prin programele de studii care se derulează în cadrul acesteia, fiind implicat în toate cele trei domenii). Toate aceste lipsuri ale sistemului duc la apariția unor rezultate distorsionate, greu de interpretate. Tocmai din această cauză trebuie regândit foarte urgent tot sistemul de autoevaluare al cadrelor didactice.

Ca și o ultimă observație, putem spune că pentru a se obține rezultate mai apropiate de adevăr, ar fi necesar o implicare mult mai serioasă atât din partea cadrelor didactice, cât și din partea celor care răspund în mod indirect de calitatea procesului educativ, adică șefii de catedră și membrii Comisiei de Evaluare și Asigurare a Calității din cadrul facultății.

Aproape aceleași lucruri se pot spune și despre sistemul de evaluare a cadrelor didactice de către studenți. Un factor esențial în a convinge studentul să completeze fișa de evaluare ar fi ca el să aibă acces la aprecierile obținute și să poată observa o eventuală evoluție pozitivă a cadrului didactic. În cazul în care această evoluție pozitivă însă nu se manifestă sub nici o formă și studentul nu simte nici un fel de reacție din parte conducerii facultății și al universității, foarte repede se va ajunge în situația ca studentul să refuze completarea chestionarului spunând, că oricum, totul este ceva formal, lipsit de consecințe.

Legat de cerința ca fiecare cadru didactic să acopere propriile discipline cu manuale, cursuri, îndrumare, culegeri și alte materiale didactice tipărite sau în format electronic, în cadrul Facultății de Științe și Arte anul 2009 a adus trei noutăți, un îndrumar și un manual la Catedra de Știința Mediului și un curs la Catedra de Studii Europene, toate apărute în format tipărit la editura Scientia. În acest sens putem spune că pe plan general continuă creșterea numărului publicațiilor proprii care vin în sprijinul cursanților, chiar dacă, în cazul unor catedre, mai sunt multe de făcut și în acest sens. Ca și în alte cazuri, și în acest caz șefii de catedră au o responsabilitate în plus. În întocmirea statelor de funcții șefii de catedră sau decanul au libertatea și dreptul, ca în cazul cadrelor didactice care îndeplinesc obligațiile legate de activitatea didactică și de cercetare (una dintre acestea fiind elaborarea de cursuri,

îndrumare, manuale, culegere de texte etc.) în mod nesatisfăcător, în următorul an universitar să efectueze o încărcare suplimentară a postului în limita reglementărilor legale.

Calitatea cursanților/studentilor

În anul universitar 2008/2009 în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca s-au organizat admiteri pentru toate cele trei programe de studii în sesiunile din iulie, respectiv septembrie. În cazul specializărilor Știința mediului și Relații internaționale și studii europene admiterea s-a făcut pe bază de dosar, iar în cazul programului de studiu Cinematografie, fotografie, media s-a organizat admitere în sensul tradițional al cuvântului.

Criteriile de admitere nu s-au modificat față de anii precedenți (tabelul I.3.1 - Metodologia de selectare a studenților în anul universitar 2008/2009). În cazul celor două programe de studii unde nu se organizează admitere clasică, în ultimii ani se simte o eterogenitate crescută în cadrul studenților școlarizați. Această eterogenitate constă în faptul că pe lângă studenții cu capacități bune și chiar foarte bune există o altă categorie de studenți, categoria celor care au lipsuri enorme în pregătire. Această ruptură adâncă nu se simte așa de tare în cazul specializării Cinematografie, fotografie, media, unde se organizează admitere an de an.

În ciuda faptului că atât catedrele, cât și facultatea și universitatea au făcut tot posibilul pentru a atrage studenți, Facultatea din Cluj-Napoca, dar nu numai, nu a reușit să școlarizeze atâți studenți câte locuri au fost disponibile la cele trei specializări. Singura specializare, unde locurile au fost ocupate în totalitate, este Cinematografie, fotografie, media, și asta în ciuda admiterii clasice. Ca și concluzie putem spune că trebuie regândită toată campania de informare, atât pe plan universitar, cât și pe în cazul facultății și a catedrelor. În acest sens s-au și făcut demersuri în anul universitar 2009/2010. Totodată însă trebuie menționat și faptul că în cazul programelor de studii din cadrul facultății, gradul de ocupare a locurilor la admiterea din iunie 2009 a cunoscut o ușoară creștere față de admiterea din 2008. Dacă în 2008 în cazul specializării Geografia mediului gradul de ocupare a locurilor a fost de 37%, acest procentaj în anul 2009 a ajuns la 44%. O ușoară creștere se poate observa și în cazul specializării Relații internaționale și studii europene, unde în 2009 acest procentaj a crescut de la 73% (media anului 2008) la 80%.

În ceea ce privește calitatea studenților școlarizați, aceasta se poate măsura cel mai simplu pe mediile obținute la admitere (Tabelul I.3.2. Gradul de ocupare a locurilor la concursul de admitere și media obținută. În cazul programelor de studii existente în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca datele sunt contradictorii. Dacă în cazul specializărilor Geografia mediului/Știința mediului și Relații internaționale și studii europene se poate observa o ușoară scădere a mediilor de admitere (de la 8,54 în anul 2004 la 7,95 în 2008 și 8,09 în 2009 în cazul programului de studiu Geografia mediului/Știința mediului și de la 9,03 în 2006 la 8,43 în 2009 în cazul programului de studiu Relații internaționale și studii europene), nu același lucru se

poate spune despre specializarea Cinematografie, fotografie, media, unde din 2007 se poate observa o ușoară creștere a mediilor de admitere (7,05 în 2007 față de 7,43 în 2009).

În procesul de stabilire a seriilor și grupelor din cadrul specializărilor existente în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca sunt respectate toate standardele existente și se ia în vedere atât capacitatea sălilor de curs și seminarii, cât și cel al laboratoarelor. Este de remarcat că grupele de laborator sau cele care implică activități cu un număr restrâns de cursanți nu depășesc valoare de 15, în concordanță cu capacitatea spațiilor de laborator (Tabelul I.3.3 Formațiuni de studii la nivelul anului universitar 2009/2010).

Analiza gradului de promovare a anilor de studii ne arată că în cazul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca nu există probleme serioase, exceptând poate anul întâi, unde în cazul programelor de studii Geografia mediului/Știința mediului și Relații internaționale și studii europene se poate constata o variație între 50% și 77,77%. În cazul anului I. la specializarea Cinematografie, fotografie, media această valoare se situează între 66,67 și 100%. Acest lucru se poate explica prin prisma lipsei de admitere, ceea ce implică în mod direct selectarea studenților în anul I. de studii. Tot la acest capitol trebuie menționat și faptul că neexistând admitere, studentul are posibilitatea și libertatea de a se înscrie la mai multe specializări din cadrul mai multor universități, urmând a se decide pe parcursul primului an universitar. Indicele de medii obținute pe parcursul studiilor indică același tendință. Dacă aruncăm o privire asupra indicilor de medii, se poate constata cu ușurință faptul că începând cu anul II de studii se simte o ușoară creștere a acestora la toate specializările (I.3.7. Indicele de credit obținute de cursanți la finele ultimelor trei ani universitari).

Pe baza indicilor gradului de promovare din anii superiori, a indicilor de credit și a rezultatelor obținute la examenele de licență susținute la universitățile renumite precum Universitatea Babeș-Bolyai (în cazul specializării Geografia mediului), Universitatea de Vest din Timișoara (în cazul specializării Relații internaționale și studii europene), Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografie I. L. Caragiale din București, precum și Universitatea Hyperion din București (în cazul specializării Cinematografie, fotografie, media) se poate trage concluzia, că cei rămași după anul I au parte de o pregătire serioasă. Atât rata bună de promovare a examenului de licență, cât și rezultatele obținute la licență accentuează calitatea procesului educativ-instructiv. În majoritatea cazurilor media examenului de licență este peste media de promovare al anilor de studii (vezi tabelele I.3.5. Promovarea examenelor de licență în perioada 2005-2009 la Facultatea de Științe și Arte din Cluj-Napoca și I.3.6. Mediile obținute de absolvenți în universitate și la examenele de finalizare a studiilor).

Referitor la sprijinul financiar acordat studenților de către Facultate se poate afirma că la nivelul anului universitar 2008/2009 aproape 1/3 dintre studenți beneficiază de un anumit tip de bursă (bursă de merit sau de studii, burse sociale, burse private). Ponderea bursierilor se poate regăsi în tabelul I.5.6. Ponderea diferitelor forme de sprijin în anul universitar 2008/2009 sem II. O problemă generală legată de sistemul de burse este însă valoarea redusă a cuantumului bursei, ceea ce constituie un impediment în fortificarea caracterului stimulativ al acesteia. Din această cauză se impune o analiză serioasă a politicii în acest sens, pentru a

readuce bursa ca un stimulent al muncii susținute și responsabile. Nu intră sub acest aspect bursele private care însă, la momentul actual, sunt într-un număr nesemnificativ.

Situația gradului de mulțumire a studenților este redată în tabelul I.3.8. Din datele acestui tabel se poate constata că mai mult decât jumătate din studenții consultați pe această temă sunt mulțumiți de condițiile oferite de facultate în proporție de mai mult de 50%. În viitor studenții vor trebui consultați în număr mai mare pentru ca rezultatele să fie cât mai aproape de adevăr.

BAZA MATERIALĂ

Centrul de studii de la Cluj-Napoca, în anul 2009 a cunoscut o îmbunătățire substanțială la nivelul bazei materiale. În primul rând, pe parcursul anului, la imobilul din str. Deva nr. 19. A avut loc o amenajare serioasă, care a dus la dublarea suprafeței utile și reabilitarea întregii clădiri. Tot în cursul anului 2009 au fost începute primele lucrări de amenajare a terenului pentru începerea lucrărilor de construcție la noul campus al facultății, situată pe Calea Turzii. Iar nu în ultimul rând, la acest capitol trebuie amintit și faptul că laboratorul de media al specializării Cinematografie, fotografie, media a cunoscut o dezvoltare de cca. 125 000 de EUR, investiție făcută în aparatură și infrastructură (noul studio este echipat cu aparatură modernă, de ultimă oră, tehnică HD – vezi tabelul I.5.1.).

Referitor la bibliotecile centrelor se poate menționa că în perioada la care se referă analiza, cu toate că acestea au avut un buget de austeritate, și-au dezvoltat patrimoniul, fie prin achiziții, fie prin donații sau abonamente (vezi tabelele I.5.3. și I.5.4).

ACTIVITATEA DE CERCETARE

În ceea ce privește activitatea de cercetare la nivel de facultate se poate spune că fiecare departament și-a fixat temele de cercetare comune iar o parte a cadrelor didactice au participat la proiecte de cercetare în grup sau individuale (tabelul I.4.1. - Lista temelor de cercetare IPC în anul 2009 în cadrul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca).

În anul 2009 Catedra de Știința mediului a fost angrenat în două proiecte de cercetare comune, iar alte trei persoane au beneficiat de granturi naționale și internaționale. În cadrul Catedrei de Relații Internaționale și studii europene s-a derulat un proiect de cercetare în grup, proiect finanțat de IPC, iar alte trei cadre didactice au fost implicate în granturi internaționale. La nivelul Catedrei de Media cadrele didactice erau implicate într-un proiect de grup finanțat de IPC, iar o persoană a beneficiat și de alte tipuri de granturi de cercetare.

Aceste cercetări efectuate în grup și pe plan individual s-au materializat în 50 de publicații, ceea ce înseamnă o medie de 1,85 de publicații/cadru didactic. La acest capitol cel mai bine stă Catedra de Relații Internaționale și studii europene, unde această medie este de 2,22 de

publicații/cadru didactic. Pe partea opusă stă Catedra de Media în cazul căreia această valoare este de 1,13 publicații/cadru didactic .

Dintre cele 47 de publicații 9 sunt articole sau studii cotate ISI (toate la Catedra de Știința Mediului), un studiu cotate BDI (Catedra de Media), restul studiilor și articolelor fiind publicate în reviste din străinătate sau reviste autohtone cotate CNCSIS.

La capitolul cărți publicate la edituri cotate CNCSIS la nivel de facultate în anul 2009 s-a reușit tipărirea a trei cărți folosite în procesul educațional (pentru detalii vezi tabelul I.4.3. - Situația centralizatoare a publicațiilor cadrelor didactice in anul 2009).

Tot pe parcursul anului 2009 mai multe cadre didactice, conferențieri au fost implicate în editarea noilor reviste Acta Universitatis Sapientiae (tabelul I.4.5. - Lista seriilor revistei Acta Universitatis Sapientiae editate cu aportul cadrelor didactice din cadrul Facultății de Științe și Arte).

Ca și concluzie se poate spune că pe planul implicării cadrelor didactice în activitatea de cercetare mai este mult de făcut. Există cadre didactice care nu își îndeplinesc obligația de a participa la cercetări științifice sau de a avea cel puțin un produs științific sau didactic, o creație artistică pe an. Nici în ceea ce privește producția de carte în editura proprie nu putem fi mulțumiți. La ritmul actual vor trece mai mulți ani pentru a realiza dezideratul ca fiecare disciplină să aibă material didactic propriu tipărit.

Ca și nerealizare se poate menționa faptul că centrele de cercetare înființate prin hotărâri ale Senatului Universității nu funcționează, nu sunt conectați în cercetările naționale și internaționale. În cazul acestora deocamdată și la general vorbind putem spune că este vorba de o existență formală.

ACTIVITATEA FINANCIARĂ

În ceea ce privește activitatea financiară la nivelul centrului de studii din Cluj-Napoca, raportul de gestiune pe anul 2009 arată că facultatea a reușit să se conformeze cheltuielilor planificate în proporție de 96%, ceea ce înseamnă că la capitolul cheltuieli nu a depășit valoarea inițial planificată.

La capitolul venituri, această proporție este de 110%, ceea ce înseamnă că veniturile realizate au depășit cu 10% pe cele planificate.

În cursul anului 2009 în mijloace fixe s-au investit 114.600 RON, ceea ce înseamnă un procent de 6,37% din totalul cheltuielilor.

Proporția cheltuielilor salariale la nivel de facultate este de 59.85% din totalul cheltuielilor. Această proporție în cazul sprijinului financiar acordat studenților este de 7,37% din totalul cheltuielilor.

Cheltuielile medii pe student la nivel de facultate în anul 2009 a fost de 11.447 RON/an.

ADMINISTRAȚIA FACULTĂȚII

În ceea ce privește administrația la nivel de facultate, putem spune că la un număr de 196 de studenți există un secretar șef și o secretară pe facultate, asta însemnând că proporția cursanți/secretar este de 93 de studenți pe un secretar.

În cazul Facultății de Științe și Arte din Cluj-Napoca până în momentul actual nu s-a procedat la evaluarea administrației de către studenți. În ceea ce privește evaluarea administrației de către decan, acest lucru se face pe baza unor rapoarte săptămânale întocmite de către personalul din administrație. Pe baza acestor rapoarte de activitate periodic, în cadrul ședințelor cu personalul din administrație, se efectuează o evaluare, iar în cazul în care se observă probleme importante în activitatea unor angajați, această evaluare se face imediat cu participarea celui în cauză și a celor cărui persoana în cauză este subordonată.

Problema acestei evaluări constă în faptul că chiar dacă se constată unele nereguli sau probleme grave, nu se aplică aproape nici un fel de sancțiune. Această evaluare și-ar avea rostul în momentul în care salarizarea personalului administrativ ar putea fi făcută după rezultatele obținute în cadrul evaluării și nu după grila de salarizare existentă.

VIZIBILITATEA EXTERNĂ A FACULTĂȚII (INFORMAȚIILE PUBLICE)

În ceea ce privește acest capitol, putem constata că comunicarea externă a facultății are mult de suferit. Nu există o relație strânsă între conducerea facultății și reprezentanții mass-mediei scrise și electronice. Conferințele de presă sunt foarte rare și organizate aleatoriu, neexistând nici un fel de planificare al acestora (de obicei se țin 2-3 pe parcursul unui an universitar). Tocmai din această cauză facultatea nu are o vizibilitate corespunzătoare la nivelul populației.

Această vizibilitate este cu un grad mai bun în cadrul elitei academice datorită conferințelor, workshopurilor, sesiunilor științifice și altor manifestări științifice naționale și internaționale organizate de facultate sau de catedre. Tot la acest capitol trebuie amintit și faptul că facultatea, prin revistele apărute sub denumirea de *Acta Universitatis Sapientiae*, prin cărțile editate de Editura Scientia depune eforturi în conectarea sa la lumea științifică națională și internațională. Ca un adevărat succes trebuie menționat faptul că volumul conferinței internaționale organizate de Catedra de Media în anul 2008 a fost editat la renumita editură Cambridge Scholars Publishing.

Un capitol în comunicarea externă la care facultatea stă bine este comunicarea prin pagina web. În momentul actual facultatea are propriul site în trei limbi (maghiară, română și engleză; kv.sapientia.ro), iar catedrele de relații internaționale și studii europene și media au propriul lor site (film.sapientia.ro și et.sapientia.ro).

Ca și concluzie putem spune că situația generală la acest capitol, comparativ cu anul 2008 prezintă o îmbunătățire substanțială.

În ceea ce privește comunicarea interioară la nivel de facultate, și la acest capitol mai este mult de făcut.